

Де живе свобода

Кохання, що спалахнуло між Віталією та Родіоном було приречене. Вчителька та учень — що тепер люди скажуть? Але ані осуд близьких, ані зневага чужих не спинили почуттів. Та залишатися в цих лабетах було не сила. Закохані наважуються на божевілля — тікати до зони відчуження. Якнайдалі від людей, туди, де вони зможуть збудувати власний химерний рай, відмежований від світу. Але втеча не завжди означає свободу. Бо найстрашніша в'язниця, з якої не можливо втекти — у нас самих...

Світлана Талан

*Де живе
свобода*

Золота письменниця
України

Світлана Талан

*Де живе
свобода*

РОМАН

ХАРКІВ **КЛУБ**
2020 **СІМЕЙНОГО**
ДОЗВІЛЛЯ

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2020

ISBN 978-617-12-7902-5 (epub)

Жодну з частин даного видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Дизайнер обкладинки Петро Вихорь

Електронна версія створена за виданням:

Талан С.

Т16 Де живе свобода : роман / Світлана Талан. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 208 с.

ISBN 978-617-12-7649-9

Кохання, яке спалахнуло між Віталією та Родіоном, було приречене. Учителька й учень — що тепер люди скажуть? Вони не поступилися почуттями, однак жити серед осуду близьких та зневаги чужих уже несла. Закохані наважуються на божевілья — тікати до зони відчуження, і навіть вагітність Віталії не стає перешкодою. Пара оселяється в одній з покинутих хат, де будує власний химерний рай, відмежований від світу. Але втеча не завжди означає свободу. Віталія та Родіон розуміють, що колись їм доведеться повернутися до в'язниці суспільних рамок і перевірити, що міцніше: грати моралі чи сила почуттів — сила кохання, здатна подарувати свободу...

УДК 821.161.2

© Талан С. О., 2020

© Depositphotos.com / SolominViktor; arkusha, обкладинка, 2020

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2020

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2020

Я не люблю нещасних. Я щаслива. Моя свобода завжди при мені.
Ліна Костенко

Пролог

Сивочолий хмурий чоловік з великою пишною бородою, яка ще не встигла змінити свій чорно-смолистий колір на попелястий, неспішно вдягнувся, увімкнув електрочайник, дістав філіжанку для кави. Він подумав, що іноді людині потрібно так мало, наприклад, посуду. У його старій настінній шафці була одна-єдина філіжанка, і цього було для нього достатньо, щоби починати ранок з кави, потім по обіді з неї попити міцного чаю, а ввечері насолодитися запареними духмяними травами з медом.

Клацнув чайник, і Володимир сипнув у чашку столову ложку розчинної кави, залив окропом. По кімнаті рознеслися приємні пахощі, такі самі, як у минулому його житті, коли була родина і каву заварювала дружина. Чоловік тяжко зітхнув, сів за стіл, сьорбнув ковток гарячого напою, чиркнув запальничкою, смачно затягнувся димом. Так починалися його ранки впродовж останнього року. Він поглянув на годинник — була шоста година, тож можна не поспішати, на робочому місці Володимир має бути о сьомій. Покінчивши з кавою, він допалив, притиснув недопалок на попільничці так, немов чавив щось бридке. Колись він хотів кинути палити і навіть дружині обіцяв, що позбудеться згубної звички, коли вона народить йому первістка. Не судилося! Нема ні дітей, ні дружини, лише він — самотній відлюдько під чужим прізвищем та безкінечність лісів за шлагбаумом на контрольно-пропускному пункті.

Володимир дістав з холодильника шмат сала, пучок ріпчастої цибулі та чотири сирих яйця. Усе це він учора купив у бабці Лукерії, дев'яностолітньої старої, яка з усім цим «багатством» припхалася ввечері до нього на КПП і вмовила купити цю смакоту. Він не дуже опирався, знаючи, що у Лукерії пенсія маленька, а йому все одно щось потрібно купувати, щоб брати з собою на чергування для перекусу. Чоловік зітхнув, згадавши, як колись йому хотілося заробити більше, аби порадувати кохану дружину, а тепер капає зарплатня на картку, а

витрачати нікуди, хіба що на харчі. Та чи багато йому одному потрібно? Аби чимось «заморити черв'ячка», щоб не смоктало під ложечкою. Відрізавши кілька шматків хліба, Володимир поклав їжу в пакет і, прихопивши пачку цигарок, вийшов надвір.

Один із ясних днів початку червня птахи славили голосними дифірамами. Тихий погожий літній ранок привітав самотнього чоловіка блакитним безхмарним небом, яке розгорнуло для нього свої обійми. Володимир усміхнувся собі у вуса і почимчикував до будиночка на КПП. Сьогодні останній день його чергування, потім — два тижні вихідних, які він не знатиме куди подіти, але то буде лише завтра, а сьогодні знову будуть численні екскурсанти. Володимир другий рік поспіль спостерігає за охочими побачити на власні очі мертві міста і села у зоні відчуження, але й досі не може їх зрозуміти.

«Що так притягує сюди людей? — щоразу думав він, коли маршруткі, таксі й навіть колони великих автобусів підвозили людей до пункту пропуску. — Бажання впевнитися в тому, що природа мстить людству за легковажність, доводить, що до всього живого слід ставитися дбайливо? Чи побачити масштаби техногенної катастрофи? Може, подивитися, що помирають не лише живі істоти, а й будинки?»

Володимиру було незрозуміле бажання екскурсантів, а запитати жодного разу не наважився. Він не звик влазити людям у душі й сам не хотів, щоб до нього чіплялися з запитаннями.

Підійшов перший автобус, із якого вийшла весела ватага молоді, за ним — ще один, потім приторохтіла стара запилена маршрутка. Його робочий день розпочався, як завжди, хіба що змінювалися обличчя екскурсантів...

Наприкінці дня Володимир уже не чекав відвідувачів чорнобильської зони відчуження, коли з таксі вийшли двоє: довготелесий юнак та його супутниця — білява дівчина невисокого зросту. Вони вивантажили кілька великих валіз на коліщатах, на спини почепили такі ж самі важезні наплічники, огляділися і попрямували до чоловіка у формі на КПП.

— Доброго вам дня! — привітався юнак.

— Та ні, скоріше, що вечора, — відповів Володимир. — Напевно, ви сьогодні вже не зможете потрапити туди, — він кивнув головою у бік лісу за своєю спиною.

— Ми не на екскурсію, — несміливо озвалася дівчина.

— Невже? — скинув угору густі чорні брови Володимир. — То ви до когось у село?

— Ні, нам потрібно знайти житло, — відповів юнак і додав: — Винайняти на короткий термін.

Володимир розумів, що з такою кількістю особистих речей, іще й мольбертом, прикріпленим до однієї з валіз, на короткий термін сюди не приїздять, але подумав, що то не його справа.

— То пройдіться селом, хат порожніх повно, — порадив чоловік.

— Нам потрібно там! — білява дівчина вказала пальцем за колючий дріт.

Володимир помовчав. Він добре знав, що в другу зону селитися заборонено, хоча його будиночок був саме там, за дротом, біля покинутої сільської церкви, але ж він тут працює і має право тут жити.

«Неспроста ця парочка хоче сховатися від людей, — подумав він. — Напевно, у них, як і в мене, є на те поважні причини. Та хіба то моя справа?»

— Ось! — юнак дістав стодоларову купюру, простягнув її чоловікові.

— Нам справді дуже потрібно пожити там кілька днів.

— Сподіваюсь, ви не сталкери? — поцікавився Володимир.

— Хто? — глипнув на нього юнак.

— Нелегальні екскурсанти, які називають себе сталкерами, — пояснив чоловік.

— Ні, у нас інші плани, — відповіла дівчина.

— Ось вам ключі, — сказав чоловік, відвівши від себе руку юнака, — підете до мого будинку, а я звільнюсь за кілька годин і підійду до вас.

Чоловік вказав, куди вони мають іти. Побачивши, що хата чоловіка стоїть по той бік огорожі, молоді люди зраділи. У блакитних виразних очах дівчини спалахнув вогник надії та вдячності.

— Спасибі! — усміхнулась вона.

— Тільки не блукайте ніде, будьте вдома і чекайте на мене, — порадив він.

— Не переймайтесь, ми вас не підведемо! — пообіцяв юнак, хвацько підхопивши валізу. — До речі, мене звати Родіон, — представився він. — А це — моя дівчина Лія, тобто Віталія.

— Я — Володимир Іванович, — промовив чоловік. — Ідіть уже, бо ще керівництво помітить.

— Ми швиденько! — сказав юнак.

Володимир провів поглядом молодих людей, які швидко попрямували у бік його будинку. Вони виглядали щасливими, майже такими, як він сам кілька років тому, коли під чужим іменем прибув сюди, шукаючи прихистку у зоні відчуження.

— От дірява голова! — пробубонів він собі під ніс. — Забув попередити, що в кімнаті стоїть труна — дівча може злякатися.

Чоловік пішов до будинку на пункті пропуску. Там у шухляді старого стола припадав пилом мобільний телефон. Його видали охоронцям як службовий для спільного користування, але Володимир не любив ним користуватися. За рік звик, що нема кому телефонувати, хоча колись усе було інакше. Він знав, що молодь не уявляє свого життя без сучасних гаджетів, тож, напевно, і в парочки має бути мобільник, але він не знав їхнього номера.

«Якщо їм справді потрібно від когось сховатися, то труна не злякає», — вирішив він і засунув телефон у шухлядку.

Частина перша

Свобода існує лише для того, хто кудись іде.
Антуан де Сент-Екзюпері

Розділ 1

Родя затамував подих, коли у клас зайшла вчителька математики Віталія Максимівна. Здавалося, що дихання сперло і щось перекрило горлянку, не даючи навіть дихнути. Від того в очах на мить помутніло, і лише тоді, коли вдалося зробити глибокий видих, столи, шафа, дошка — усе повернулося на свої місця. Бічним зором Родіон ловив на собі насмішкуваті погляди однокласників, але вдавав, що не помічає їх. За пів року від того часу, як до них замість математички, котра пішла на пенсію, прислали нову вчительку, все у його житті перевернулося. Алінка, подружка Роді, перша помітила в ньому зміни. Він, як і раніше, зустрічався з нею вечорами, у вихідні тусувався у нічних клубах, навіть щодня проводжав додому зі школи. Все було як і раніше і водночас інакше. Родіон чекав на уроки математики, щоб побачити нову вчительку. Йому подобалось у ній геть усе: виразні очі кольору весняного неба, біляве хвилясте волосся, яке вона збирала на потилиці у високу зачіску, тонка шия і маленькі, як у дівчинки-підлітка, груди. Однокласниці хлопця кепкували з низького зросту вчительки, говорили, що в неї короткі ноги і тому вона носить взуття на високих підборах, але Родіону Віталія Максимівна все одно здавалася ідеально складеною.

Вчителька пояснювала новий матеріал, але всі формули й досягнення науки здавалися Роді нікчемними у порівнянні з тим локоном волосся, у яке заплутався пустотливий промінчик сонця й позолотив його. Родіон примружив очі, замилювавшись, як проміння пронизує наскрізь кожну волосинку, роблячи її майже прозорою.

«Як золота нитка», — подумав він, замилювавшись світлими волосинками.

Хлопець відчував блаженство, вслуховуючись у приємний, посправжньому жіночий голос Віталії Максимівни, аж поки його з цього стану не вивів Алінчин поштовх ліктем під бік. Він тихо зітхнув, кинувши невдоволений погляд на сусідку за столом.

— Чого тобі? — пошепки запитав він.

— Рота закрой, бо муха залетить, — відповіла вона й підсунула йому ближче свого зошита: — Перепишуй, розтяпо!

Лише зараз Родіон помітив, що вчителька вже списала пів дошки, а в нього на папері стоїть лише дата: 15.01.2018 р. Він кивнув Алінци на знак подяки і включився в роботу.

Після занять Родя зайшов з хлопцями за ріг школи. Тут вони мали дочекатися дівчат, аби потім разом у дворі сусіднього будинку посидіти, поговорити та викурити по цигарці. На подвір'ї приватної школи палити вони не наважувалися, щоб не дратувати директорку Алевтину Миронівну, жінку строгу і нетерпиму до будь-якого порушення дисципліни у її, як вона висловлюється, «найкращому навчальному закладі міста». Та й Родіону не потрібні зайві вислуховування докорів та повчання батьків. Хлопець не те що боявся їх, але почути відмову в подарунку новенької автівки на день народження аж ніяк не хотілося. Батько Родіона, впливова людина у місті, народний депутат, власник двох супермаркетів, пообіцяв синові подарувати авто за умови, що не буде зауважень від учителів і Родя порадує золотою медаллю, закінчивши школу. Омріяна батьками медаль, можна вважати, вже у нього в руках, залишилося почекати пів року — і він сяде за кермо власної іномарки. Його мрією була червона спортивна автівка «ford mustang gt 500». Коштувала вона недешево, але батьки обожнювали свого сина, покладали на нього великі надії і готові були розкошелитися на сімдесят штук зелених.

Першим підійшов найкращий друг Родіона Тимофій, або Тима, як його всі звали.

— Цигарки маєш? — запитав Тима.

— Звичайно! — відповів Родіон.

— Тут таке... — почав Тимофій.

— Та кажи вже, не мнися.

— Це мене не стосується, але раджу прислухатися до моєї поради.

— Слухаю.

— Ти б поговорив зі своєю Аліною, щоб не плескала язиком.

— Ти про що?

— Вона робить з тебе справжнє посміховисько, розповідаючи всім, що ти закохався у нашу математичку, — сказав Тима, вкинувши до рота жувальну гумку.

— Мені взагалі по цимбалах її базікання, — сказав Родіон.

— Моя справа попередити, твоя — зробити висновки, але я б на твоєму місці порадив їй прикусити язика. Родю, невже ти не помічаєш, що за твоєю спиною всі хіхікають?

— Я не сліпий.

— Ти що, й справді у неї втюрився?

— Хто я? Звичайний учень. Вона — вчителька. Гарна, приваблива, але не мого поля ягода. Так, вона мені подобається як розумна жінка, розсудлива, принципова, дуже симпатична, — зізнався Родіон, — але це нічого не значить. Вона далека, як небо, а я... Я просто учень.

— О-о-о! — протягнув хлопець. — Запав ти на неї, друже! Але все незабаром минеться. Тебе відправлять до Чернівецького універу, а наша математичка буде нести наступному поколінню учнів добре і вічне, але ти поговори з Алінкою.

— Поговорю, — пообіцяв Родіон. — А ось і наші красуні! — всміхнувся він, побачивши Аліну та Ірину, які прямували до них.

Посидівши на лавці на сусідньому подвір'ї і випаливши по цигарці, усі розійшлися. Взагалі, Родіон не палив, але балувався з друзями за компанію. Він кинув до рота жуйку, щоб позбавитися неприємного запаху тютюну, взяв за руку Аліну, і вони пішли додому. Аліні потрібно було звертати праворуч, і хлопець стишив ходу.

— Ходімо до мене, — запропонувала дівчина. — Моїх предків не буде вдома ще години зо дві.

— Вибач, зараз не можу, — сказав Родіон, відвівши погляд убік.

— Ти не хочеш мене? — Аліна грайливо всміхнулася й облизнула язиком верхню губу.

Родіон поглянув на дівчину — вродлива, спокуслива, гаряча. Він знав це, бо вже рік із нею зустрічається і секс між ними вже став звичним явищем. Була гарна нагода швиденько покохатися і вже потім повернутися додому зі стомленим виглядом, удаючи, що стомився у школі, але перед очима стояла вчителька із золотавим волоссям і світлим відкритим поглядом. Згадка про Віталію Максимівну теплом розлилася по тілу й одразу викликала небажання близькості з подружкою.

— Не в тому річ, — відповів він. — Обіцяв одразу прийти додому, щоб матері допомогти.

— Можна подумати, що ваша домогосподарка звільнилася! — хмикнула дівчина.

— Я тебе проведу до будинку.

— Це все через неї?

— Не зрозумів.

— Родю, не клей дурня! — Аліна висмикнула руку. — Весь клас, ні, вся школа вже знає, що ти втюрився в нашу училку!

— Що ти верзеш?!

— А то я сліпа! Дивишся на неї, як на ікону! Роздягаєш поглядом на уроках і вважаєш, що ніхто не помічає?!

— Та пішли ви всі!..

Родіон різко повернувся і пішов геть. Сніг скрипів під ногами, мов найкраща у світі музика, коли він думав про вчительку, таку недосяжну і бажану, найгарнішу серед усіх тих Алінок, Светок, Любок. Так, вони молодші за Віталіну Максимівну, але що таке кілька років людського життя? І взагалі, то не їхня справа, та й ніхто не накладав табу на те, що може подобатися старша жінка. Він не перетнув межу дозволеного, а те, що тримає у душі, сторонніх не має турбувати. Вона просто є у його житті, і від однієї такої думки ставало щемно у грудях.

Родіон не пішов одразу додому — сів на лавці поблизу сусіднього будинку. Було зимно, і він уявив, як тримає її руки у своїх, зігріває диханням тоненькі пальчики, цілує кожен з них ніжно-ніжно, і жінка дивиться на нього вдячними очима...

Розділ 2

Віталія прокинулася о шостій ранку. Так було заведено у їхній родині вже давно, з того часу, коли вона була ще дитиною. Її мати, прокурор міста Маргарита Варфоломіївна, тримала доньку у міцному кулаку. Вона народила дитину, коли їй було під тридцять років, як завжди казала, «для себе». Батька Віталія ніколи не бачила і не знала по нього нічого. Виховуючись у строгості, вона ніколи не наважувалася запитати про нього і лише один раз, у день свого повноліття, запитала у матері, де її батько.

— У тебе є я! — відрізала жінка.

— Мамо, де мій батько? — повторила запитання Віталія.

— Хіба тобі не все одно?

— Я маю право знати, — наполягала вона.

— У тебе, Віто, немає батька, але є мати, яка про тебе турбується. Чи цього мало?

— Мені не потрібний батько, але я хочу знати, де він і хто.

— Твій так званий батько для тебе дав лише один маленький сперматозоїд, тож більше ніколи не дратуй мене таким дурним запитанням! — чітко карбуючи кожне слово, сказала жінка.

Віталія добре знала свою матір, тож одразу зрозуміла, що нічого про свого біологічного батька так і не дізнається, і більше не поверталася до цієї теми.

Віталія намагалася не дивитися на світлину на стіні. Свій портрет у рамці мати повісила у кімнаті доньки так, щоб та, прокинувшись, одразу бачила її зображення у службовій формі працівника прокуратури. Віталії не подобалась ця світлина, з якої на неї був націлений суворий погляд матері. Іноді їй здавалося, що мати дивиться на неї навіть тоді, коли вона перевдягається, тож доводилося повертатися до портрета спиною. Бувало, що Віталії снилося щось жахливе, вона прокидалася в холодному поту й одразу ловила на собі погляд матері, який її осуджує. Вона так звикла жити під суворим наглядом матері, що здавалося, і кроку не зможе ступити самотійно, не думаючи, чи сподобається це їй. Віталії вже виповнилося двадцять

три роки, а в неї до цього часу не було інтимних стосунків із чоловіками. У студентські роки вона кілька місяців зустрічалася з хлопцем. Їй здавалося, що зустріла справжнє кохання, і вона навіть цілувалася зі своїм обранцем, але згодом він її сам покинув. І сталося це тоді, коли його намагання зайнятися сексом нічого не дали: він обізвав дівчину ненормальною і доісторичною особою, а Віталія потім ще довго трусилася від страху, що мати може дізнатися про її бажання близькості з юнаком. У її віці статеві стосунки були нормальним явищем серед молоді, але в неї була мати не така, як у всіх. Віталія подумувала про те, що секс може бути захищеним і мати ніколи б про це не дізналася, але страх ненароком завагітніти і страх попасти під гнів матері був набагато більшим за бажання інтиму. Їй було соромно комусь розповісти про те, що вона й досі незаймана, по-справжньому нікого не кохала й у найближчій перспективі їй нічого не світить. Вона не мала права кохати, зустрічатися з єдиною подругою Валентиною без погодження з мамою, і їй часом здавалося, що якби вона отримала наказ від мами не дихати — виконала б його. Віталії ввижалося, що навіть її особисті речі, куплені матір'ю, стійко тримають запах її парфумів, різких, майже чоловічих. Усе навколо було не її, а мамине, і нічого особистого, навіть життя. Віталія почувалася ситою пташкою у золотій клітці, з якої поки що не було змоги вилетіти. Їй залишалися хіба що мрії про кохання до людини, яка її зрозуміє, відчує душею і забере з цього будинку.

Віталія швиденько підвелася з ліжка, поспішила першою зайняти ванну кімнату. Бічним зором піймала на собі суворий погляд матері зі світлини на стіні.

«Колись настане час, коли, прокинувшись, я бачитиму на стіні світлину трьох щасливих людей: себе, чоловіка та дитини», — втішала вона себе думкою.

За сніданком мати запитала Віталію, чи ще багато їй працювати над дисертацією.

— Вже на стадії завершення, — відповіла та.

— Сподіваюсь, ти зможеш так організувати свій час, щоб устигнути закінчити роботу до літа й восени захиститися, — звичним тоном, який не терпить заперечень, сказала жінка.

«Мама завжди залишається прокурором, навіть удома. Мені весь час здається, що я на лаві підсудних», — майнула у Віталії думка.

— Звичайно! — сказала вона й подякувала за сніданок.

І знову робочий день у математичному ліцеї, схожий на всі попередні. Хоча ні! Віталія знову ловила на собі замріяний погляд високого чорнявого хлопця з довгим волоссям, зтягнутим на потилиці гумкою. Вона вже давно помітила, з яким теплом і захопленням він дивиться на неї.

«Це нормально, коли пацієнти закохуються у своїх лікарів, учні — у молодих вчительок, — подумала вона, коли Родіон провів її поглядом. — Незабаром синок багатих батьків покине ці стіни і забуде про мене».

Після занять Віталія збирала зошити на перевірку, коли помітила, що кабінет спорожнів і лишився лише Родіон.

— Ти щось хотів? — запитала вона, складаючи зошити у портфель.

— Так. Я... я не зовсім зрозумів сьогоднішню тему, — розгублено промовив він. — Ви мені допоможете?

— Так, звичайно! — відповіла вона. — Сідай і запитуй, що саме тобі не зрозуміло.

Хлопець сидів за першим столом, вона — за вчительським навпроти. Родіон поставив запитання, і вона почала розповідати новий матеріал із самого початку. Говорила спокійно, чітко, як на уроці, намагаючись не зустрічатися з ним поглядом. Це було не в її правилах — з дитинства мати навчила її дивитися у вічі тому, з ким розмовляєш, але зараз щось було не так, як завжди. Юнак був зовсім близько, і вона відчувала той специфічний легкий запах поту, який присутній завжди там, де підлітки. Віталія вже давно помітила, що в підлітковому віці тіла мають запах поту, як би не слідкували діти за собою, і ніякі засоби гігієни чи парфуми його не забивають.

«Так пахнуть гормони», — якось дала вона визначення тому запаху.

За кілька років він зникне, і це трапиться, коли вони стануть дорослими. Відчувши запах юнака, Віталія розгубилася, затнулася, але швидко опанувала себе, виправилася і знову продовжила рівним упевненим голосом.

Якоїсь миті Родіону вдалося перехопити погляд жінки. Вона подивилася в його круглі очі-тернини і знітилася. Таке було з нею

вперше у житті, і Віталія не знала, що з нею відбувалося — перехопило подих, серце застрибало у грудях, затріпотіло, розносячи по всьому тілу теплу хвилю.

— Тепер усе зрозумів, Родіоне? — запитала вона.

— Так. Дякую!

— Тоді до побачення! — сказала Віталія і взяла свою сумку.

— Віталіє Максимівно, зачекайте, я вам допоможу!

Родіон так швидко і спритно схопив за ручки сумки, що вчителька не встигла й оком змигнути. Його рука, тепла і м'яка, ненароком торкнулася її, обпекла окропом.

— Дякую, — знітившись, промовила вона стиха. — Я сама...

— Усе добре, — сказав юнак, прямуючи до дверей.

На виході з приміщення Віталія забрала свою сумку, сказала, що поїде додому на маршрутці, і попрощалася з хлопцем.

— Віталіє Максимівно, ви зможете завтра зі мною ще позайматися? — запитав Родіон і почав плести нісенітницю, що взагалі останнім часом багато матеріалу не засвоїв.

Вона знала, що то неправда, хлопець схоплює все на льоту, але дала добро.

«Я не маю права відмовити учню в додаткових заняттях», — подумала на своє виправдання.

Їдучи у переповненій маршрутці, Віталія відчувала на собі чийсь погляд. Вона не повернулася, щоб побачити, але знала напевно, що позаду неї поодаль стоїть Родіон. Вийшла на своїй зупинці і швидко пішла додому. Лише там змогла відхекатися, перевести подих і заспокоїтися. Віталія залпом випила склянку яблучного соку з холодильника і заспокоїлася.

«Я не маю права давати привід хлопцю, — думала вона. — Між нами прірва, яка складається з багатьох чинників, і перший з них — недозволенність. Він — учень, я — вчителька. Між нами роки і заборона не те що на стосунки, а й на саму думку про них».

Віталія того дня була розгублена, неуважна, як ніколи. Лише сьогодні вона сама собі зізналася, що Родіон її хвилює, викликає масу незнайомих почуттів, які, попри спротив, уже охопили все її ество.

«Не думай про нього! — твердила вона собі. — Учень та вчитель на різних рівнях, і навіть думки про Родіона — табу!»

Віталія намагалася щось робити на кухні, але всі думки були геть далеко від домашніх справ, вони весь час поверталися до темноокого красеня, який дивився на неї захопленими очима.

— Він закоханий у мене, але це нічого не значить! — уголос промовила вона й із такою силою поставила на стіл чашку, що та тріснула. — Якась маячня! — у розпачі подумала жінка й кинула зіпсовану посудину у відро для сміття. — Ще й за тебе отримаю від мами на горіхи!

Мати одразу помітила зміни у поведінці доньки, яка відповідала невлад, а о сьомій вечора заявила, що в неї розболілася голова і вона йде відпочивати.

— Віто, у тебе неприємності на роботі? — запитала Маргарита Варфоломіївна, стурбована станом доньки. — Ти нічого не приховуй від мене, я піду до директори і все владнаю, якщо треба буде.

— Та ні, усе гаразд! — різко відповіла Віталія. — Просто болить голова! Може вона заболіти без причини?!

— Не може! Гаразд. Іди сьогодні відпочинь, заспокойся, прийми пігулку від головного болю, а зранку поговоримо.

— Дякую, мамо, — сказала їй Віталія і поспішили усамітнитися у своїй кімнаті.

Там вона зітхнула з полегшенням. Сховатися від нагляду матері Віталія змогла, зачинивши двері, а від нав'язливих думок про Родіона — ніяк.

«Все! Він для мене лише учень, здібний, розумний, гарний, але учень», — повторювала Віталія весь вечір.

Попри свій внутрішній спротив, вона заснула з думкою про Родіона. Хлопець наснився їй. Він тримав її за руки, і Віталія відчувала тепло і силу його долонь, дивилася йому в очі і, здавалося, відчувала, як б'ється його серце.

«Скажи, що я тобі подобаюсь», — попросив юнак.

Вона хотіла сказати «так», коли відчула, як хтось поглядом свердлить її ззаду, повернулася й побачила матір.

«Не дивись туди», — попередив Родіон.

«Віто! Як ти можеш!» — закричала жінка, і Віталія прокинулася у холодному поту.

— Маячня, — сказала вона собі й швидко підвелася з ліжка.

Вона прошмигнула повз світлину матері, вмилася холодною водою. Учорашні думки відступили, і Віталії стало соромно перед собою за них.

Розділ 3

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ